

Sygn. akt VIII U 25/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grzegorz Tyrka
Protokolant	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2021 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy Urzędu Miasta K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie opłaconych składek

na skutek odwołania Urzędu Miasta K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 26 lutego 2020r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. do zwrotu na rzecz płatnika składek Urzędu Miasta K. nienależnie uiszczonych składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w związku z przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w 2019 roku przez pracowników: P. S., K. K. (1), P. D., K. G., H. S.;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz Urzędu Miasta K. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. przekazuje wniosek płatnika składek Urzędu Miasta K. zawarty w odwołaniu o odsetki, o zwrot składek na ubezpieczenia: chorobowe, wypadkowe, zdrowotne do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z..

(-) sędzia Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 25/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 lutego 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił Urzędowi Miasta w K. zwrotu nienależnie opłaconych składek z uwagi na trwające postępowanie sądowe.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że nie może dokonać zwrotu nienależnie opłaconych składek w sytuacji, gdy trwają postępowania sądowe dotyczące odwołań od decyzji wydanych przez Zakład na skutek przeprowadzonej w dniach od 14 marca 2019r. do 6 maja 2019r. kontroli płatnika składek w zakresie podlegania i podstawy wymiaru składek oraz nadpłaty świadczeń.

W odwołaniu od decyzji Urząd Miasta K. wniósł o jej zmianę przez zobowiązanie organu rentowego do zwrotu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2019r. do grudnia 2019r. w wysokości 25 126,07 zł wraz z odsetkami za zwłokę od zaległości podatkowych od dnia złożenia wniosku o zwrot nienależnie opłaconych składek do dnia zapłaty. Odwołujący wniósł także o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że zwrot nadpłaconych składek następuje na wniosek płatnika, co jednocześnie określa datę, na którą należy ustalić czy nadpłata taka istnieje. Decydujący jest zatem aktualny stan rozliczenia zapłaconych składek. Bez znaczenia są więc trwające postępowania sądowe dotyczące złożonych przez płatnika składek odwołań.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w decyzji zaskarżonej. Organ rentowy wniósł także o zasądzenie od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił, że odwołujący Urząd Miasta K. w dniu 24 stycznia 2020r. złożył w organie rentowym wniosek o zwrot nadpłaconych składek w związku z przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2019r. za pracowników odwołującego: P. S., K. K. (2), P. D., K. G., H. S.. Jednocześnie w stosunku do innych osób toczy się szereg postępowań sądowych przed Sądem Rejonowym w Gliwicach dotyczących spraw, gdzie płatnik składek wypłacił ubezpieczonym świadczenia z ubezpieczeń społecznych w zawyżonej wysokości. Nadto na skutek uchylecia decyzji dotyczącej L. Z. (zgłoszonego przez płatnika składek jako zleceniobiorca) i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu co nastąpiło postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z 8 października 2020r. sygn. VIII U 1853/19, organ rentowy wszczął postępowanie w sprawie stwierdzenia niepodlegania do ubezpieczeń społecznych ww. oraz postępowanie z Narodowym Funduszem Zdrowia w sprawie dot. objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

/ dowód z akt ZUS – okoliczności bezsporne /

Sąd zważył co następuje:

odwołanie Urzędu Miasta K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.24 ust.6a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2021r., poz.423) nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku - na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek, z zastrzeżeniem ust. 6c, 8 i 8d.

Zakład zawiadamia płatnika składek o kwocie nienależnie opłaconych składek, które zgodnie z ust. 6a mogą być zwrócone, jeżeli kwota nienależnie opłaconych składek przekracza dziesięciokrotność kwoty kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (ust.6b).

Po stwierdzeniu, że składki zostały nienależnie opłacone, płatnik składek może złożyć wniosek o ich zwrot (ust.6c).

Nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 6c. Zwrot następuje w formie bezgotówkowej na rachunek bankowy płatnika składek zewidencjonowany na koncie płatnika składek. W przypadku braku płatnika składek nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi następcy prawnemu w terminie i na zasadach określonych dla płatnika składek (ust.6d).

Jeżeli nienależnie opłacone składki nie zostaną zwrócone w terminie określonym w ust. 6d, podlegają oprocentowaniu w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych, od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6c (ust.6e).

W pierwszej kolejności Sąd zwraca uwagę, że odwołujący Urząd Miasta w K. we wniosku z 24 stycznia 2020r. domagał się zwrotu nadpłaconych składek na skutek przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek w 2019r. w odniesieniu do swoich pracowników: P. S., K. K. (2), P. D., K. G., H. S.. Wniosek ten dotyczył zatem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bo do tych składek ma zastosowanie ograniczenie rocznej podstawy wymiaru składek. Zatem organ rentowy mógł tylko w takim zakresie wydać decyzję, gdy wniosek wytycza jej granice. Następnie Sąd mógł prowadzić postępowanie też tylko w tym zakresie, a nie odnośnie składek na ubezpieczenia wypadkowe, chorobowe oraz ubezpieczenie zdrowotne. Sąd ubezpieczeń społecznych nie może bowiem orzekać o żądaniach, o których nie rozstrzygał w zaskarżonej decyzji organ rentowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 listopada 2020r. III UK 483/19).

Przechodząc do dalszych rozważań należy stwierdzić, że okolicznością niekwestionowaną w sprawie jest, że w przypadku wymienionych powyżej osób zatrudnionych u płatnika składek doszło do nadpłaty składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na skutek przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek w 2019r. Sąd podziela stanowisko odwołującego Urzędu Miasta K., że w takiej sytuacji faktycznej, zgodnie z cytowanymi na wstępie rozważań przepisami ustawy systemowej, strona może domagać się zwrotu nienależnie opłaconych składek i organ rentowy nie może zatrzymać należności na poczet przyszłych i niepewnych świadczeń z uwagi na obecnie toczące się postępowania dotyczące innych osób, gdy równocześnie brak jest tytułów wykonawczych, na podstawie których organ rentowy mógłby środki te zatrzymać.

W konsekwencji uznając, że organ rentowy zaskarżoną decyzją niezasadnie odmówił płatnikowi składek zwrotu nienależnie opłaconych składek, Sąd na podstawie

art.477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił tę decyzję w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do zwrotu na rzecz płatnika składek Urzędu Miasta K. nienależnie uiszczone składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w związku z przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w 2019r. przez pracowników: P. S., K. K. (1), P. D., K. G., H. S..

Sąd orzekał w sprawie o zasadzie zwrotu nienależnie opłaconych składek uznając, że kwestia matematycznych wyliczeń tej nadpłaty należy do dalszego ustalenia przez organ rentowy.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. (Dz.U. z 2018r., poz.265) w sprawie opłat czynności radców prawnych.

W pkt 3 wyroku Sąd z mocy art.477(10) §2 k.p.c. przekazał nowy wniosek płatnika składek Urzędu Miasta K. zawarty w odwołaniu o odsetki, o zwrot składek na ubezpieczenia: chorobowe, wypadkowe, zdrowotne do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.. W tym przedmiocie organ rentowy powinien wydać decyzję, od której przysługiwał będzie środek odwoławczy.

(-) sędzia Grzegorz Tyrka